Ściąga porządkuje reguły kursu i nie zastępuje przepisów. Stan prawny: 21.11.2026 r.

Kto wydaje jakie zaświadczenie

Sytuacja	Kto wydaje	Podstawa
Stan zdrowia – zaświadczenie „nienazwane”	lekarz po badaniu lub analizie dokumentacji	art. 42 ust. 1 u.z.l.; art. 41 ust. 2 KEL
Nieobecność w sądzie (sprawa cywilna) z powodu choroby	lekarz sądowy	art. 214^1 § 1 k.p.c.
Nieobecność w sądzie lub prokuraturze (sprawa karna)	lekarz sądowy	art. 117 § 2a k.p.k.
Osoba pozbawiona wolności	według odrębnych przepisów	art. 117 § 5 k.p.k.; art. 1 ust. 3 u.l.s.
Szkoła – ograniczenie ćwiczeń na WF	lekarz: opinia o ograniczonych możliwościach	§ 4 ust. 1 rozp. MEN z 22.02.2019
Szkoła – zwolnienie z zajęć WF	lekarz: opinia o braku możliwości uczestniczenia	§ 4 ust. 2 rozp. MEN z 22.02.2019
Pozwolenie na broń	lekarz upoważniony (rejestr komendanta wojewódzkiego Policji)	art. 15a–15b ustawy o broni i amunicji
Kierowcy	uprawniony lekarz (ewidencja marszałka województwa)	art. 77 i 79 u.k.p.
Niezdolność do pracy	e-ZLA – kurs „Zwolnienie lekarskie i recepta…”	odrębne przepisy
Przemoc domowa – obrażenia	lekarz, bezpłatnie	art. 3 ust. 1 pkt 5 u.p.p.d.

Kto płaci

- Bez opłaty w ramach NFZ: zaświadczenia związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, sportem i wypoczynkiem dzieci, uczniów i studentów, pomocą społeczną, pieczą zastępczą, orzecznictwem o niepełnosprawności, zasiłkiem pielęgnacyjnym, świadczeniem uzupełniającym, przemocą (art. 16 ust. 1 pkt 1 u.ś.o.z.).
- Zlecenie sądu lub prokuratury – budżet państwa (art. 16 ust. 2 u.ś.o.z.); cele rentowe i ubezpieczeń społecznych – podmiot zlecający (art. 16 ust. 4).
- Inne zaświadczenia na życzenie (w tym orzeczenia o zdolności do kierowania pojazdami) – nie przysługują z finansowania publicznego; opłata w działalności prywatnej, poza zasobami NFZ.

Pięć reguł bezpieczeństwa

☐ Poświadczam tylko własne ustalenia: badanie (osobiste lub zdalne) i przeanalizowaną dokumentację.

☐ Data badania i data wystawienia są prawdziwe; relacja pacjenta jest oznaczona jako relacja.

☐ Treść ograniczam do celu; informacje o zdrowiu ujawniam za zgodą pacjenta albo na podstawie ustawy.

☐ Wydanie zaświadczenia i każdą odmowę odnotowuję w dokumentacji.

☐ Nie przyjmuję korzyści za treść zaświadczenia – także dla kogo innego (art. 271 § 3 w zw. z art. 115 § 4 k.k.; art. 42 KEL).

Skróty: u.z.l. – ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty; KEL – Kodeks Etyki Lekarskiej (2024); k.p.c. – Kodeks postępowania cywilnego; k.p.k. – Kodeks postępowania karnego; u.l.s. – ustawa o lekarzu sądowym; rozp. MEN – rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych; u.k.p. – ustawa o kierujących pojazdami; u.p.p.d. – ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej; u.ś.o.z. – ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; k.k. – Kodeks karny; WF – wychowanie fizyczne.